

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobkyně: **K. N.**
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. ledna 2018, č. j. OAM-35/LE-LE05-K09-2017, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně v celém rozsahu včas podanou žalobou. Ta měla původně v podstatě blanketní charakter, neboť žalobkyně pouze bez bližšího odůvodnění namítla, že správní orgán porušil ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, neboť

nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), ustanovení § 12, 14 a 14a zákona o azylu, ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, ustanovení § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, protože neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu zákona o azylu.

3. K výzvě soudu však žalobní argumentaci upřesnila. Namítla porušení § 2 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl k okonostem daného případu, a to ke specifikaci rodinné situace žalobkyně, které zemřela dcera a zeť nestandardním způsobem a došlo k napadení její vnučky. Dále uvedla, že žalovaný rozhodl v rozporu s § 14 zákona o azylu, neboť žalobkyně splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu, protože se s manželem stará o vnučku sirotka a nejsou schopni zabezpečit její vzdělání. Porušen měl být rovněž § 14a zákona o azylu, protože žalobkyně splňuje podmínky pro doplňkovou ochranu, neboť jí v zemi původu hrozí vážná újma a to ze strany soukromých osob. Konečně žalobkyně namítla porušení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť dle jejího názoru žalovaný nepřihlédl k její specifické rodinné situaci.
4. Žalobkyně uvedla, že žádost o mezinárodní ochranu podala z důvodu obav před neznámými osobami ve spojitosti s nesplácením úvěru a zároveň z obav, že se nebudou moci s manželem o vnučku postarat. Nestandardní úmrtí rodičů vnučky a fyzické napadení vnučky s následkem zlomeniny, to vše v rozpětí dvou až tří let, samo o sobě vyvolává obavy a strach. V roce 2010 zemřel zeť, který měl složitou historii související s úvěrem na byt, patřící v současné době vnučce. Měl potíže s prací a nemohl úvěr splácet. Žalobkyně vyjádřila domněnku, že autonehoda, při níž zeť zemřel, byla zinscenovaná. Po jeho smrti se začali obracet věřitelé (vyděrači) na její dceru, které dle žalobkyně poslala banka. V listopadu 2011 měli vyděrači zjistit, že si je dcera nahrává, zmlátili ji a sebrali telefon s nahrávkami. Dcera byla v nemocnici 33 dní a v roce 2012 zemřela. Po její smrti se s manželem nastěhovali do bytu za vnučkou a starali se o ni, stali se jejími opatrovníky. V roce 2015 byla vnučka napadena, měla zlomenou holenní kost a musela podstoupit operaci.
5. V návaznosti na tvrzení, že je běžné, že i velké společnosti postupují svoje pohledávky soukromým subjektům k vymáhání, odkázala na zprávu United Kingdom: Home Office, Country Information and Guidance – Ukraine: Fear of organised criminal gangs z května 2016, z níž ocitovala příslušné pasáže. Z nich podle jejího názoru vyplývá, že smluvní vraždy a zinscenované nehody na Ukrajině existují a že tedy žalobkyně má po napadení vnučky důvodnou obavu se dále na Ukrajině nacházet. Proto jí náleží minimálně doplňková ochrana. V souvislosti s tím ještě odkázala na znění § 14a odst. 1 a 2 a § 2 odst. 4 a 6 zákona o azylu.
6. Dále odkázala na zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017 a Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Ukraine: The new law on police and its affectiveness; recourse and state protection available to private citizens who have been the victims of criminal actions of police officers in Kiev (2014-January 2015) ze dne 14. 1. 2016, z nichž ocitovala příslušné pasáže. Z nich podle jejího názoru vyplývá, že ačkoliv policie na Ukrajině prochází určitou reformou, je stále přítomna korupce, zneužívání pravomoci a je neúčinná.

Žalobkyně se proto neztotožnila s názorem žalovaného, že ukrajinský právní systém poskytuje svým občanům dostatek právních prostředků na jejich obranu.

7. Dále žalobkyně zaměřila pozornost na problematiku humanitárního azylu. Svoji specifickou rodinnou situaci vidí v tom, že se s manželem již pět let starají o vnučku, které zemřel nejdříve otec a o rok později i matka. Na Ukrajině pro ni nevidí žádnou budoucnost, nemá žádné sociální příspěvky, a kdyby se s žalobkyní něco stalo, neměla by žádnou ochranu ze strany státu. Vnučka dostává sirotčí důchod a žalobkyně dávky spojené s opatrovnictvím. Ty stačí na úhradu běžných věcí a potravin, ale na platbu studia již peníze nezbyývají. Proto uzavřela, že v jejím případě existují důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu
8. Navrhla proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný trval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
10. K tvrzení žalobkyně, že jí hrozí pronásledování od soukromých osob a že na Ukrajině neexistuje reálná možnost ochrany od státních orgánů, správní orgán uvedl, že v souladu s ustálenou judikaturou je hlavním předpokladem, aby bylo možné pronásledování od soukromých osob považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoli formě, skutečnost, že státní orgány nejsou schopny případně ochotny poskytnout pomoc proti takovému jednání. Žalobkyně se však na státní orgány vůbec neobrátila a tudíž neprokázala, že by nemohla využít pomoci od státních orgánů (policie) v zemi jejího původu, či že by jí takováto pomoc nebyla poskytnuta.
11. Co se týče námitky neudělení humanitárního azylu, správní orgán zdůraznil, že při hodnocení důvodů žalobkyně nepřekročil meze správního uvážení při neudělení humanitárního azylu, velmi důkladně posoudil zejména její zdravotní situaci a přihlédl též k jejímu věku, posoudil i její rodinnou, sociální a ekonomickou situaci. Nicméně trvá na závěru, že situace žalobkyně nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele, na něž by se vztahovalo udělení požadovaného humanitárního azylu.
12. Žalovaný proto závěrem vyjádření navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

13. Při jednání soudu dne 4. 12. 2018 poté, co soudce seznámil přítomné s obsahem správního spisu, žalobkyně uvedla, že co se týče studia její vnučky na střední zdravotnické škole na Ukrajině, tak není pravda, že by na toto studium peníze neměli, školné řádně platili. K dotazům soudu uvedla, že pokud jde o byt vnučky, tak po úmrtí dcery byl úvěr restrukturalizován a platila ho žalobkyně s manželem. Takhle ho platili rok nebo dva. Když ale ukrajinské orgány zjistily, že celá rodina odjela do České republiky, tak jim zablokovaly platební karty. Od té doby již úvěr platit nemohli. Dnes v bytě bydlí úplně cizí lidé, asi ho zabrala banka. Byt vlastněný společně s manželem v Ch. stále mají. Je to v podstatě garsonka, i s vnučkou by tam bydlet nemohli. Manžel byl ve Finsku asi 7 měsíců, bylo to buď v roce 2015, nebo v roce 2016. Vrátil se poté, co

došlo k napadení vnučky. K tomu došlo v létě. Muži, co napadli vnučku, jí sdělili, že pokud nechce, aby se jí stalo to, co otci a matce, tak ať mlčí. Žalobkyně je toho názoru, že chtěli, aby byt vyklidila a že to byli vymahači pověřeni bankou. Dnes parlament přijal zákon, že se byty nesmí dávat jako záruka bankám. Žalobkyně závěrem uvedla, že jí jde hlavně o vnučku, chtěla by, aby něco vystudovala. Ona s manželem už zde zítra nemusí být. Znovu zopakovala, že z Ukrajiny neodcházeli z ekonomických důvodů, žádné ekonomické problémy v zemi původu neměli.

14. Žalovaný k věci uvedl, že žaloba neprokázala, že by řízení před správním orgánem proběhlo v rozporu se zákonem, či že by správní orgán nějakým způsobem zákon porušil. S ohledem na to navrhl zamítnutí žaloby.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“).
16. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
17. Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 21. 2. 2017. Prvotní údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany poskytla žalobkyně dne 24. 2. 2017. Uvedla, že v době SSSR byla členkou Komunistické strany Sovětského svazu, ale nikdy od té doby už nebyla nijak politicky organizovaná a aktivní. Je vdaná. Ve své péči má vnučku Y. N. Poslední její místo bydliště v zemi původu bylo v Ch. Do Prahy přiletěla letadlem z Ch. přes Kyjev na české vízum. Je zdravotně v pořádku. O azyl žádá kvůli vnučce, která je sirotek, na Ukrajině nemá budoucnost ani nárok na sociální dávky. Kdyby se s nimi něco stalo, nemá žádnou ochranu ze strany státu.
18. Dne 1. 3. 2014 byl se žalobkyní proveden pohovor za přítomnosti tlumočnicka do jazyka ruského. Obsah pohovoru je podrobně popsán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, krajský soud na ně proto v podrobnostech odkazuje.
19. Žalobkyně v průběhu pohovoru uvedla, že v roce 2010 zemřel zeť při autonehodě, kterou považuje za zinscenovanou. Měl problémy se splácením úvěru. Po jeho smrti se na její dceru začali obracet v souvislosti s úvěrem různí lidé, žalobkyně je má za vyděrače najaté bankou. Dcera si ale setkání a rozhovory s nimi nahrávala. Když to v listopadu 2011 zjistili, zmlátili ji a po 33 dnech v nemocnici v roce 2012 zemřela. Žalobkyně se stala opatrovnící vnučky, přestěhovali se s manželem k ní do bytu. Vnučka začala studovat na střední zdravotnické škole. V důsledku stresu přibrala na váze a stala se kvůli tomu terčem posměchu spolužáků. Žalobkyně se to snažila ve škole řešit, ale bez úspěchu. Proto chtěla vnučka odjet. V roce 2012 byla napadena, přičemž jí byla zlomena holenní kost a musela se podrobit operacím. Mělo to být zadarmo, ale nakonec museli platit. Totéž se stalo jejímu muži, který je válečný invalida. Banka nakonec dluh restrukturalizovala a úvěr splácela žalobkyně s manželem. Dále uvedla, že vnučce byl přiznán sirotčí důchod. Na běžné věci mají peněz dost, na studium vnučky to ale nestačí. Jejich původní byt je zavřený, nechtějí s manželem, aby tam někdo bydlel, sousedi ho hlídají. Pokud jde o incident vnučky, na nikoho se se žádostí o pomoc neobraceli. Vnučce bylo při napadení řečeno, že se může stát to, co se stalo v prosinci 2012. To zemřela její matka. Na státní orgány se neobrátili proto, jelikož tam nemají žádné známé, takže to

nemá cenu. Jsou to fakticky bandité, všude je korupce. Mohlo by se to ještě zhoršit. Dcera je dnes zdravotně v pořádku. Návratu na Ukrajinu se obává, manžel tam měl problémy, protože pořád někam psal a snažil se dosáhnout své pravdy. Nemůže předpovědět, co by se stalo. Dle žalobkyně by měl být úvěr na byt splacen během roku 2018. Vnučka na Ukrajině studovat nemůže, protože na to nemá peníze. Nikdo jí tam nepomůže.

20. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel zejména z informace OAMP: Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 24. 7. 2017, informace MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, k č. j. MV – 45993-14/OAM-2017, informace MZV ČR ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP k č. j. MV-85386-1/OAM-2016, informace MZV ČR ze dne 11. 5. 2017, č. j. 101374/2017-LPTP k č. j. MV-49875-1/OAM-2017, Výroční zprávy Human Rights Watch 2017-Ukrajina ze dne 31. 1. 2017, Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina ze dne 22. 3. 2017.
21. Po skončení pohovoru byla žalobkyni dána možnost dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Žalobkyně této možnosti využila, žádné doplnění podkladů či dokazování nežádala. Dodala pouze, že ukrajinské orgányablokovaly manželovi výplatu důchodu, takže nemohli splácet úvěr na byt, prý v něm už bydlí někdo jiný. Její a manželův byt je v pořádku.
22. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
23. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
24. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
25. Z obsahu žaloby je zcela zřejmé (a potvrdil to i průběh jednání před soudem), že žalobkyně nebrojí proti závěrům žalovaného ohledně neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu dle § 12 a § 13 zákona o azylu. Namítala, že dle jejího názoru splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona. Jak již krajský soud předeslal shora, soudní řízení ve věci žalob proti rozhodnutím správních orgánů je ovládáno dispoziční zásadou (viz § 75 odst. 2 s. ř. s.). Závěry žalovaného ohledně nemožnosti udělit žalobkyni

mezinárodní ochranu ve formě azylu dle § 12 a § 13 zákona o azylu tak krajský soud přezkoumávat nejenom nemusel, ale ani nemohl.

26. Krajský soud se tak nejprve zaměřil na přezkum postupu žalovaného správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 zákona o azylu.
27. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
28. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
29. S ohledem na shora vymezený předmět přezkumu krajský soud toliko ve stručnosti konstatuje, že žalobkyně neuvedla a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobkyni mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy.
30. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobkyní popisované potíže nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy.
31. Nadto, jak plyne z podkladů, které si žalovaný před svým rozhodnutím opatřil a které jsou založeny ve správním spise, situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům, jak naznačila žalobkyně ve své žalobě. Pouhá skutečnost, že tak žalobkyně neučinila, nemůže odůvodňovat závěr, že by jí taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003).
32. Žalobkyně svůj nárok na udělení doplňkové ochrany odvozovala od skutečnosti, že její zeť a dcera zemřeli v poměrně krátkém časovém sledu, přičemž žalobkyně je přesvědčena, že za jejich úmrtím stáli bankou najatí vymahači dluhu, protože zeť nebyl

schopen řádně splácet hypoteční úvěr. Dalším důvodem byl incident její vnučky, jejíž byla v době nezletilosti opatrovnící, která byla v létě roku 2015 napadena dvěma neznámými muži, kteří ji zmlátili a zlomili nohu. Při tom měli vnučce vyhrožovat, že se jí může stát to, co jejím rodičům.

33. Krajský soud zdůrazňuje, že bylo postaveno najisto, že žalobkyně ani její manžel se po uvedených incientech neobrátili na policii ani na jiné státní orgány s žádostí o pomoc. Neuvedla přitom jedinou svoji konkrétní negativní zkušenost s policií, z níž by mohla důvodně dovozovat, že by jí a její rodině pomoc neposkytla. Přitom manžel žalobkyně byl ve styku se státními orgány zběhlý. Podal několik žalob k soudům, z nichž některé spory vyhrál. Psal různým státním institucím, kdy se domáhal svých práv vyplývajících ze statusu válečného invalidy, a tyto instituce i osobně navštěvoval. Skutečnost, že se svých práv, o něž usiloval, nedomohl, však nemohla být důvodem pro to, aby se neobrátili na policejní orgán v případě podezření při úmrtí dcery a zeťe či v případě fyzického napadení vnučky. Žádné předchozí zkušenosti ohledně takového typu příkoří žalobkyně ani její manžel neměli, neexistoval tedy jediný objektivní a rozumný důvod, proč by se nemohli na policejní orgány či prokuraturu obrátit. Oba ale na tuto možnost bez dalšího zcela rezignovali.
34. Na této skutečnosti nic nemění ani citace ze zpráv obsažené v doplnění žaloby. I z nich je patrné, že Ukrajina se sice potýká s vysokou mírou korupce, která má vliv i na činnost státních orgánů, ale stát se snaží s touto situací bojovat a státní orgány procházejí v tomto směru reformou. Rozhodně obsah žalobkynin citovaných zpráv nepodporuje její striktní názor, že státní orgány na Ukrajině včetně policie, prokuratury a soudů nefungují a nejsou schopny poskytnout občanům účinnou ochranu.
35. V podrobnostech ohledně vypořádání se žalovaného s touto problematikou odkazuje krajský soud na str. 9-12 napadeného rozhodnutí, přičemž se skutkovými i právními závěry žalovaného zde obsaženými se plně ztotožňuje. Dodává ještě, že se v případě vnučky žalobkyně jednalo o ojedinělý incident, který se již následně neopakoval. Nelze také přehlédnout, že tvrzení žalobkyně ohledně hrozeb spojených s nesplácením úvěru na byt nejsou příliš konzistentní. Na jednu stranu uváděla, že za úmrtími zeťe a dcery, jakož i za napadením vnučky, stojí vymahači najatí bankou, kteří se je snažili z bytu dostat. Na druhou stranu ovšem uvedla, že po smrti dcery a přechodu vlastnického práva k bytu na vnučku jim banka úvěr restrukturalizovala a ona s manželem úvěr nadále spláceli, dokonce ještě po příjezdu do České republiky a že měl být splacen v průběhu roku 2018. V bytě také s vnučkou normálně bydleli. Tyto skutečnosti ale nanasvědčují tomu, že by banka měla zájem žalobkyni a její rodinu z bytu vystrnadit, naopak. Se splácením přestali ve chvíli, kdy jim ukrajinské orgány měly zablokovat platební karty, poté co zjistily, že žalobkyně s rodinou požádala o mezinárodní ochranu v České republice. Poté měl být teprve byt bankou zabaven.
36. Krajský soud tedy souhlasí s názorem žalovaného, který neshledal, že by žalobkyni při návratu do vlasti reálně hrozilo nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu.
37. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobkyni mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádala o mezinárodní ochranu. Zde odkázal na Informaci MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, z níž vyplývá, že zastupitelskému úřadu ČR v Kyjevě není známo, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu byli nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni

či znevýhodňování ze strany státních orgánů či soukromých osob, zvláště pokud se nejedná o navrátilčí se uprchlíky z Ruské federace. Situace po návratu do vlasti po dlouhém pobytu v zahraničí je velmi individuální, tito občané však většinou nečelí větším problémům, než ostatní občané Ukrajiny.

38. Krajský soud tak plně souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.
39. Problematicke existence zákonných důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se žalovaný věnoval na str. 11 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že z informačních zdrojů vyplývá, že se bezpečnostní situace na Ukrajině v roce 2015 relativně uklidnila a nadále zůstává klidná, ale že situace na východu Ukrajiny je stále napjatá. Od znatelného snížení síly bojů v říjnu 2015 dochází k častému lokálnímu propuknutí bojů na tzv. linii dotyku, ačkoliv v průběhu první poloviny roku 2017 platilo na linii dotyku několik příměří. Krajský soud k tomu dodává, že uvedené hodnocení je plně aktuální i pro současnou situaci.
40. Pokud jde o bezpečnostní situaci na Ukrajině, pak Nejvyšší správní soud opakovaně připomíná, že na východní Ukrajině, tj. té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči žadatelům o mezinárodní ochranu konkrétní individualizované nebezpečí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 nebo ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017-27 atp.).
41. Navíc žalobkyně bydlela před svým odjezdem v Ch., tedy v oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a shora zmíněné ozbrojené konflikty zde neprobíhaly, neprobíhají ani neexistuje taková akutní hrozba do budoucna. Nutno také zdůraznit, že žalobkyně v podstatě žádné obavy v tomto směru ani nevznášela a netvrdila. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal ani existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
42. Závěrem žalovaný zdůvodnil, jakým způsobem dospěl k závěru, že vycestování žalobkyně není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ani k těmto závěrům nemá krajský soud výhrad.
43. Má tak po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto opakuje, že se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně znovu v podrobnostech odkázat.
44. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdila ani nebylo prokázáno, že by některému jejímu rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.

45. Následně zaměřil krajský soud pozornost na posouzení námitky žalobkyně, že splňuje zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
46. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud upozorňuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tedy otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
47. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
48. Žalobkyně neodůvodňovala nárok na udělení humanitárního azylu žádnými svými zdravotními potížemi. V podstatě uváděla, že se stará o vnučku, která nemá na Ukrajině žádnou budoucnost a v případě úmrtí žalobkyně a jejího manžela by vnučka neměla na Ukrajině od státu žádnou podporu. V doplnění žaloby, jakož i v průběhu správního řízení žalobkyně uváděla, že peníze jim stačily na běžné věci, na úhradu studia vnučky na střední zdravotnické škole však nikoliv. Při jednání soudu však toto výslovně popřela a uvedla, že peníze na studium vnučky na Ukrajině měli a školné řádně hradili.
49. Žalovaný se problematikou humanitárního azylu zabýval velmi podrobně na str. 8 napadeného rozhodnutí. Pečlivě vypsaly obsahy všech lékařských zpráv, které žalobkyně předložila. Ve stručnosti lze shrnout, že žalobkyně měla v minulosti ojedinělé potíže s fibrilací srdečních síní. Ty ale nevyžadovaly nějakou léčbu, postačil klidový režim, a v běžném životě žalobkyně nikterak neomezují. Ani při jednání soudu žalobkyně žádné zdravotní potíže nezmínila.

50. Z informace Světové zdravotnické organizace (WHO) plyne, že léčba zdravotních potíží žalobkyně je v současné době na Ukrajině nejen možná a reálná, ale také pro žalobkyni dostupná. Zdravotní stav žalobkyně rozhodně nevyžaduje tak specializovanou péči, která by na Ukrajině nemohla být poskytnuta. Krajský soud navíc připomíná skutečnost, kterou zdůrazňoval manžel žalobkyně ve věci vedené pod sp. zn. 30 Az 3/2018 při jednání soudu, tedy že pobírá starobní důchod ve více jak trojnásobné výši oproti průměru. I z toho plyne, že žalobkyně si v případě potřeby může dovolit platit za zdravotní péči vyšší částky, než běžný ukrajinský důchodce. Ostatně i v České republice musí pacienti (včetně důchodců) za řadu standardních denně užívaných léků nad rámec plateb hrazených zdravotní pojišťovnou doplácet ze svého.
51. Krajský soud také musí přisvědčit žalovanému v tom, že zcela bez relevance je skutečnost, že zdravotní péče v České republice je obecně na vyšší úrovni, než v zemi původu žalobkyně, a že léčba zde by byla pro ni finančně výhodnější. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ani nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu nezakládá právo na udělení azylu.
52. V podrobnostech pak krajský soud odkazuje na závěry žalovaného obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vycházely z jím opatřených podkladů a které nebyly schopny vyvrátit ani citace ze zpráv obsažené v doplnění žaloby. Obavy žalobkyně z nemožnosti či nedostupnosti léčby a léků v zemi jejího původu tak byly již ve správním řízení spolehlivě vyvráceny.
53. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný měl dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, při jeho posuzování nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou. Krajský soud neshledal v případě žalobkyně žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se soud od této judikatury odklonil.
54. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný přihlédl k okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), žalovaný přihlédl ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu žalobkyně, a rovněž řádně odůvodnil, proč žalobkyni nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), neporušil tedy ani zásadu volného hodnocení důkazů.
55. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla, tohoto svého práva se však při jednání soudu výslovně vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 4. prosince 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce